

Podstatná jména rodu mužského

Utvořte spisovná obyvatelská jména v 1. pádě sg. ženského a mužského rodu:

	rod mužský	rod ženský
Praha		
Brno		
Morava		

Podstatná jména v závorkách dejte do náležitého tvaru:

(Alois Jirásek) se podařilo věrně vylíčit počátky našeho národního obrození.

Přijali jsme pozvání k (bratr Václav)

Vyšla nová knížka o (mistr Jan Hus)

Pověz mi něco o (ten člověk)

Francouzský premiér předal smlouvu (pan prezident Václav Klaus)
.....

Už dlouho nedošla žádná zpráva o (strýc Jiří)

Fakulta byla pojmenována po (fyziolog Jan Evangelista Purkyně)
.....

Nakonec jsme se přednášky o (malíř Mikoláš Aleš) nezúčastnili.

Přečetl Olbrachtův román o (zbojník Nikola Šuhaj loupežník)
.....

Učili jsme se o (spisovatel Karel Jaromír Erben)
.....

Půjdeme k (doktor Josef Dvořák)

Mluvili často o (starosta Ota Pazdera)

Fakulta uděluje (student David Macků) červený diplom.

O těch (filozofové a filologové) se povídá, že tráví více času v hospodě než na fakultě.

Utvořte množné číslo

Dán král

Angličan tenista

Ital husita

Španěl svatebčan

Ir boháč

Čech zoolog

Francouz fašista

Rus kohout

Vyberte správnou podobu psaní zvýrazněných slov:

Na kuchařčiných *plechách* / *pleších* voněly koláče.

Minulý víkend jsme se zúčastnili *křtu* / *křestu* céděčka.

Můžeš se s ním bavit třeba o *sachách* / *šaších* (stolní hra).

Doplňte i/y:

Honzov__ se velcí ps__ moc nelíb___. Nad lesem létal__ orl___. Vidíš ty jestřáb__ letící nad nám__? Paní Černá se tento týden stará o Pavlov__ ps___. Drahokam__ mám uloženy v krabičce s motýl___. Strom__ začínal__ kvést. Před katedrálou stál__ bohužel dva jeřáb___. Stařenka krmila holub__, kteří se slétal__ na zápraží. S těmi peněz__ nevystačíš. Dni do Vánoc ubíhal__ rychle. Staří čáp__ krmil__ mladé čáp___. Skoro neprošel mezi stol___. Ve starob__ l__ch sklep__ch se ukrývají poklady. Radil jsem se s přírodním__ léčitel__.

Sněhulác__ už pomalu roztával___. Přemysl vypřáhl vol__ a odebral se s posl__ na Vyšehrad. Vítěz__ se dostalo zasloužené odměny. Nespokojuj se s nízkým__ cíl___. Ps__ byl__ uvázaný řetěz___. S Ital__, Francouz__ i Španěl__ jsem se domluvila anglicky. Žáci chodí na školní film__ s učitel___. V kotl__ se vařila voda. Viděl jsem vzácné plaz___. Šimpanz__ si stavějí hnízdo z větví a listí. Strakapoudi patří mezi datl___. Datl__ jsou užiteční, neboť se živí červ___. Znáš tu pověst o Horymírov__? Hledal čtyřlístky v jetel___. Některé nalezené střep__ mohou být cenné.

Pamatuj! V koncovce **-ovi** je vždy u substantiv měkké i/í, vyskytuje se pouze u rodu mužského životného!

manžel: manžel, - a, 5. sg. – *manželi!*

1. pl. *manželé* význam „ženatí muži“: *manželé/manželové* – dle „pán“ (vidím manžely), ale ve významu „manž. pár“: (ti) *manželé Novákovi*

skloňování pro oba významy: 4. p. *manžele* i *manžely*, 6. p. *manželech* i *manželích*, 7. p. *manželi* i *manžely*.

anděl - dle „pán“, pouze v 5. sg. dle vzoru „muž“ (*anděli!*), 4. a 7. pl. (s pány) s *anděly*, o *andělech* (ale ani koncovku -ích nelze hodnotit jako nespisovnou, objevuje se v úzu mluvčích)

kotel, kužel: s *kotli* i *kotly*, s *kuželi* i s *kužely*, s *koráli* i s *korály*

host: skloňování dle „pán“, v pl. částečně podle vzoru „kost“ (knižní); 1.p.množ.č. – *hosté / hosti* (hovor.), 2.p. – (bez) *hostů* (pánů) i *hostí*, 3.p. – *hostům*, 4.p. – *hosty*, 6.p. – (o) *hostech*, 7.p. – (s) *hosty*

Vašica, Nohavica, Lasica, Máca – příjmení skl. dle „předseda“ v 2.p.sg. tvary s -i: bez *Vašici, Máci, Nohavici* (ale bez *Lorcy, Petrarcey* i *Lorcy, Petrarcey*)

Dni, dny ubíhaly. x **Dnové** ubíhali. (archaicky, básnicky)